

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 76/24

2024 m. balandžio 30 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-178/22 | Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano

Privatumas ir sunkių nusikaltimų baudžiamasis persekiojimas: teisėjas, įgaliotas suteikti priegią prie telefoninių paslaugų išsklotinių, kad būtų nustatyta nusikalstama veiką, kurią tiriant pagal nacionalinę teisę numatyta tokia priegia, padariusių asmenų tapatybė, turi turėti teisę atsisakyti suteikti tokią priegią arba ją apriboti

Pagal Italijos teisę vagystė sunkinančiomis aplinkybėmis yra viena iš nusikalstamų veikų, pateisinančių telefoninių paslaugų išsklotinių gavimą iš elektroninių ryšių paslaugų teikėjo, tam gavus išankstinį teismo leidimą. Teisingumo Teismas nurodė, kad priegia prie tokių išsklotinių gali būti suteikta tik kiek tai susiję su asmenų, kurie įtariamai dalyvavę darant sunkių nusikaltimų, duomenimis, ir pažymėjo, kad valstybės narės turi apibrėžti „sunkius nusikaltimus“. Vis dėlto teismas, kuriam pavesta suteikti leidimą tokiai priegiai, turi turėti teisę atsisakyti ją suteikti arba ją apriboti, kai konstatuoja, kad pagrindinių teisių į privataus gyvenimo gerbimą ir į asmens duomenų apsaugą suvaržymas dėl tokios priegios yra didelis, nors akivaizdu, kad, atsižvelgiant į atitinkamoje valstybėje narėje vyraujančias visuomenines sąlygas, nagrinėjamas nusikaltimas nėra sunkus.

Atlikdama ikiteisminį tyrimą dėl dviejų mobiliųjų telefonų vagystės sunkinančiomis aplinkybėmis prokuratūra Bolzano (Italija) prašė Italijos teismo leidimo rinkti telefoninių paslaugų išsklotines iš visų telekomunikacijų bendrovių, kad būtų galima nustatyti už vagystę atsakingus asmenis. Italijos teismui kilo abejonių dėl Italijos įstatymo, kuriuo grindžiamas šis prašymas, suderinamumo su Sąjungos direktyva dėl „privatumo ir elektroninių ryšių“¹, nes šiuo įstatymu siekiama patraukti baudžiamojon atsakomybėn už nusikalstamas veikas, kurios sukelia nedidelį socialinį trikdį ir nepateisina didelio pagrindinių teisių į privataus gyvenimo gerbimą ir asmens duomenų apsaugą suvaržymo, o Italijos teismai neturi diskrecijos vertinti nusikalstamos veikos sunkumo konkrečiu atveju.

Savo sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad šių pagrindinių teisių suvaržymas, kurį lemia galimybė susipažinti su telefoninių paslaugų išsklotinėmis, gali būti laikomas dideliu, ir patvirtino, kad tokia priegia gali būti suteikta tik prie asmenų, įtariamų padarius sunkių nusikaltimų, duomenų. Jis patikslino, kad taikydamos šią direktyvą valstybės narės turi apibrėžti „sunkius nusikaltimus“. Baudžiamosios teisės aktai iš tiesų priklauso valstybių narių kompetencijai, jeigu Sąjunga nėra priėmusi teisės aktų šioje srityje.

Vis dėlto valstybės narės negali iškraipyti „sunkių nusikaltimų“ sąvokos, įtraukdamos į ją nusikaltimus, kurie, atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės visuomenines sąlygas, akivaizdžiai nėra sunkūs, net jei tos valstybės narės įstatymų leidėjas už jas numatė maksimalią trejų metų laisvės atėmimo bausmę. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas patikslino, kad riba, nustatyta remiantis tokia bausme, šiuo klausimu neatrodo pernelyg žema. Be to, tai, kad nustatyta riba, nuo kurios laisvės atėmimo bausmė, taikoma už nusikalstamą veiką, pateisina sunkaus nusikaltimo kvalifikavimą, nebūtinai prieštarauja proporcingumo principui.

Siekiant, be kita ko, patikrinti, ar nebuvo iškraipyta sąvoka „sunkūs nusikaltimai“, vis dėlto labai svarbu, kad tuo

atveju, kai dėl prieigos prie saugomų duomenų kyla didelis duomenų subjekto pagrindinių teisių suvaržymas, šiai prieigai būtų taikoma išankstinė teismo arba nepriklausomos administracinės institucijos kontrolė.

Be to, teismas arba nepriklausoma administracinė institucija, atliekanti šią išankstinę kontrolę, turi turėti galimybę atsisakyti suteikti tokią prieigą arba ją apriboti, jeigu konstatuoja, kad pagrindinių teisių suvaržymas yra didelis, nors akivaizdu, kad, atsižvelgiant į atitinkamoje valstybėje narėje vyraujančias visuomenines sąlygas, atitinkamas nusikaltimas iš tikrųjų nėra sunkus. Iš tiesų jie turi galėti užtikrinti teisingą tyrimo poreikį ir pagrindinių teisių į privataus gyvenimo gerbimą ir asmens duomenų apsaugą pusiausvyrą.

PRIMINIMAS: Kreipimasis dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

¹ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2002/58/EB](#) dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių).